

Αριθ. 43 / 5 / 2024

ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Ε Κ Θ Ε Σ Η

Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)

Στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2022/2523 του Συμβουλίου, της 15^{ης} Δεκεμβρίου 2022, σχετικά με την εξασφάλιση παγκόσμιου ελάχιστου επιπέδου φορολογίας των ομίλων πολυεθνικών επιχειρήσεων και των εγχώριων ομίλων μεγάλης κλίμακας στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Pillar II) και άλλες τελωνειακές και φορολογικές διατάξεις»

Με το υπόψη σχέδιο νόμου ενσωματώνεται στην ελληνική έννομη τάξη η Οδηγία (ΕΕ) 2022/2523 του Συμβουλίου, της 15^{ης} Δεκεμβρίου 2022, σχετικά με την εξασφάλιση παγκόσμιου ελάχιστου επιπέδου φορολογίας των ομίλων πολυεθνικών επιχειρήσεων και των εγχώριων ομίλων μεγάλης κλίμακας στην Ένωση (Pillar II) και εισάγονται συμπληρωματικές τελωνειακές και φορολογικές διατάξεις. Συγκεκριμένα:

ΜΕΡΗ Α' – Β'

Η Οδηγία (ΕΕ) 2022/2523 προβλέπει τη θέσπιση συστήματος ελάχιστης πραγματικής φορολόγησης για τις πολυεθνικές επιχειρήσεις και τους εγχώριους ομίλους μεγάλης κλίμακας, με ελάχιστο οριζόμενο φορολογικό συντελεστή, ο οποίος μπορεί να οδηγήσει σε συμπληρωματικό φόρο ύψους έως δεκαπέντε τοις εκατό (15%) επί των κερδών, εφόσον αυτές οι επιχειρήσεις κατέβαλαν σε φόρους ποσοστό μικρότερο αυτού. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων, προβλέπονται τα εξής:

1. Προσδιορίζεται το πεδίο εφαρμογής των προτεινόμενων διατάξεων [δηλ. σε εγκατεστημένες στην Ελλάδα θυγατρικές εταιρείες, μέλη πολυεθνικών επιχειρήσεων ή ημεδαπών ομίλων μεγάλης κλίμακας, με παγκόσμιο ενοποιημένο κύκλο εργασιών άνω των επτακοσίων πενήντα εκατομμυρίων (750.000.000) ευρώ για τουλάχιστον δύο (2) από τα τελευταία τέσσερα (4) οικονομικά έτη, πριν το οικονομικό έτος αναφοράς] και δίδονται οι σχετικοί ορισμοί. Ενδεικτικά αναφέρονται οι όροι: «Οντότητα» και «Συνιστώσα οντότητα», «Ενδεδειγμένος Κανόνας Συμπερίληψης Εισοδήματος», «Μητρική οντότητα» και «Αποδεκτό εισόδημα ή ζημία». Προβλέπονται εξαιρέσεις εφαρμογής των διατάξεων για κρατικές οντότητες, διεθνείς οργανισμούς, μη

κερδοσκοπικούς οργανισμούς και τα συνταξιοδοτικά ταμεία καθώς και τις λοιπές οντότητες που ανήκουν τουλάχιστον κατά 95% στις εν λόγω εξαιρούμενες οντότητες. **(άρθρο 1 - 4)**

2. Εισάγεται ειδική ρύθμιση αναφορικά με την έννοια του τύπου εγκατάστασης μιας συνιστώσας οντότητας (δηλ. οντότητας που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας). **(άρθρο 5)**

3. Επιβάλλεται υποχρέωση συμπληρωματικού φόρου βάσει του Κανόνα Συμπερίληψης Εισοδήματος (Κ.Σ.Ε.), στην τελική ημεδαπή μητρική οντότητα, σε σχέση με τις δικές της συνιστώσες οντότητες με χαμηλή φορολόγηση που είναι εγκατεστημένες σε άλλη δικαιοδοσία ή που δεν έχουν εθνικότητα.

Αντίστοιχη υποχρέωση επιβολής συμπληρωματικού φόρου βάσει του Κ.Σ.Ε. προβλέπεται και για την ενδιάμεση ημεδαπή μητρική οντότητα εγκατεστημένη στην ημεδαπή, υπό τους αναφερόμενους όρους. **(άρθρο 6 - 8)**

4. Προβλέπεται ειδικώς η περίπτωση της υποχρέωσης συμπληρωματικού φόρου βάσει του Κ.Σ.Ε., όταν πρόκειται περί ημεδαπής μητρικής οντότητας που κατέχεται εν μέρει από άλλη οντότητα. **(άρθρο 9)**

5. Περιγράφεται η κατανομή του οφειλόμενου συμπληρωματικού φόρου βάσει του ενδεδειγμένου Κ.Σ.Ε. καθώς και ο Μηχανισμός αντιστάθμισης του εν λόγω κανόνα (δηλ. η μητρική οντότητα ενός ομίλου θα καταβάλλει τον συμπληρωματικό φόρο που της αναλογεί, για τις αλλοδαπές συνδεδεμένες οντότητες που βρίσκονται σε κράτος χαμηλής φορολογίας). **(άρθρα 10 & 11)**

6. Προβλέπεται η δυνατότητα επιβολής εγχώριου συμπληρωματικού φόρου για το οικονομικό έτος αναφοράς από το κράτος μέλος, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα. **(άρθρο 12)**

7. Περιγράφεται η εφαρμογή του Κανόνα Υποφορολογημένων Κερδών (Κ.Υ.Κ.), καθώς και ο τρόπος υπολογισμού του συμπληρωματικού φόρου βάσει του Κ.Υ.Κ., ο οποίος περιλαμβάνει μέτρα για την είσπραξη φόρων που δεν καθίστανται εισπρακτέοι μέσω του πρώτου κανόνα (δηλ. του ενδεδειγμένου Κανόνα Συμπερίληψης Εισοδήματος). **(άρθρα 13 - 15)**

8. Περιγράφεται ο τρόπος υπολογισμού του αποδεκτού εισοδήματος ή ζημίας (δηλ. της φορολογητέας βάσης των επιχειρήσεων που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του υπό ψήφιση σχεδίου νόμου), τα στοιχεία που δύναται να επιφέρουν αναπροσαρμογή του αποδεκτού εισοδήματος ή της ζημίας και ο τρόπος κατανομής τους, κατά τις ειδικότερα οριζόμενες περιπτώσεις.

(άρθρα 16, 17, 19 και 20)

9. Προβλέπεται η εξαίρεση του διεθνούς ναυτιλιακού εισοδήματος από το σύστημα φορολόγησης που εγκαθιδρύεται με την εν θέματι Οδηγία.

(άρθρο 18)

10. Προσδιορίζονται οι καλυπτόμενοι και οι αναπροσαρμοσμένοι καλυπτόμενοι φόροι μιας συνιστώσας οντότητας και προβλέπονται οι σχετικοί κανόνες και εξαιρέσεις κατά τον υπολογισμό των αντίστοιχων φορολογικών απαιτήσεων. **(άρθρα 21 - 26)**

11.α. Ορίζεται ο τρόπος υπολογισμού του πραγματικού φορολογικού συντελεστή ενός ομίλου Πολυεθνικών Επιχειρήσεων (ΠΕ) ή εγχώριου ομίλου μεγάλης κλίμακας για κάθε οικονομικό έτος καθώς και του αντίστοιχου συμπληρωματικού φόρου, στις περιπτώσεις όπου ο πραγματικός φορολογικός συντελεστής μιας δικαιοδοσίας, στην οποία είναι εγκατεστημένες οι συνιστώσες οντότητες, είναι χαμηλότερος από τον ελάχιστο προβλεπόμενο φορολογικό συντελεστή.

β. Εξειδικεύονται οι προϋποθέσεις βάσει των οποίων μειώνεται το καθαρό αποδεκτό εισόδημα μιας δικαιοδοσίας κατά τον υπολογισμό του συμπληρωματικού φόρου.

γ. Ορίζεται ο τρόπος επανυπολογισμού του πραγματικού φορολογικού συντελεστή και του συμπληρωματικού φορολογικού συντελεστή σε περίπτωση αναπροσαρμογής των καλυπτόμενων φόρων ή του αποδεκτού εισοδήματος ή ζημίας μιας συνιστώσας οντότητας.

δ. Προβλέπονται, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα, οι προϋποθέσεις με βάση τις οποίες, κατά παρέκκλιση των λοιπών διατάξεων του υπό ψήφιση νομοσχεδίου και κατ' επιλογή της υποβάλλουσας συνιστώσας οντότητας, επιβάλλεται μηδενικός συμπληρωματικός φόρος (εξαίρεση «de minimis»).

(άρθρα 27 – 31 & 53)

12. Καθορίζεται ο τρόπος εφαρμογής του πραγματικού φορολογικού συντελεστή και του συμπληρωματικού φόρου για μια δικαιοδοσία όσον αφορά τα μέλη υπο-ομίλου υπό μειωψηφική ιδιοκτησία. **(άρθρο 32)**

13. Τίθεται το πλαίσιο κανόνων Ασφαλούς Λιμένα και ορίζεται ο αντίστοιχος, ανά ειδική περίπτωση, επιβαλλόμενος φόρος. **(άρθρα 33 - 36)**

14. Εξειδικεύονται, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα, οι κανόνες φορολόγησης ομίλου ΠΕ ή εγχώριου ομίλου μεγάλης κλίμακας σε περιπτώσεις συγχωνεύσεων, εξαγορών, συμπράξεων καθώς και ομίλων πολυεθνικών επιχειρήσεων πολλών μητρικών εταιρειών. **(άρθρα 37-41)**

15.α. Ορίζεται ότι η τελική μητρική οντότητα ομίλου Πολυεθνικών Επιχειρήσεων (ΠΕ) ή εγχώριου ομίλου μεγάλης κλίμακας που υπόκειται σε καθεστώς εκπίπτοντος μερίσματος μειώνει έως και μηδενίζει το αποδεκτό εισόδημά της για το αντίστοιχο οικονομικό έτος, κατά το ποσό που διανέμεται ως εκπίπτον μέρισμα.

β. Καθορίζεται κατά περίπτωση ο τρόπος υπολογισμού του πραγματικού φορολογικού συντελεστή και του συμπληρωματικού φόρου μιας επενδυτικής οντότητας.

γ. Ρυθμίζονται θέματα που άπτονται της επιλογής της υποβάλλουσας συνιστώσας οντότητας, που είναι επενδυτική οντότητα ή ασφαλιστική

επενδυτική οντότητα, να αντιμετωπίζεται ως φορολογικά διαφανής οντότητα.
(άρθρα 42 - 47)

16. Προβλέπεται η υποβολή, από τις συνιστώσες οντότητες, Δήλωσης Πληροφοριών Συμπληρωματικού Φόρου και Δήλωσης Συμπληρωματικού Φόρου στη Φορολογική Διοίκηση και καθορίζονται οι επιμέρους πληροφορίες που πρέπει να περιλαμβάνονται στις εν λόγω Δηλώσεις. (άρθρα 48 & 49)

17. Παρέχεται εξουσιοδότηση στον Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. να καθορίζει, με απόφασή του, τον τύπο, το περιεχόμενο και τη διαδικασία υποβολής της Δήλωσης Πληροφοριών Συμπληρωματικού Φόρου καθώς και της Δήλωσης Συμπληρωματικού Φόρου συνιστωσών οντοτήτων. (άρθρο 50)

18. Καθορίζονται οι προϋποθέσεις, προκειμένου το νομικό πλαίσιο που εφαρμόζεται στο εσωτερικό δίκαιο δικαιοδοσίας τρίτης χώρας να θεωρείται ισοδύναμο με ενδεδειγμένο Κ.Σ.Ε. που προβλέπεται στο κεφάλαιο II της Οδηγίας (ΕΕ) 2022/2523, έτσι ώστε να μην αντιμετωπίζεται ως φορολογικό καθεστώς ελεγχόμενων αλλοδαπών εταιρειών. (άρθρο 51)

19. Προβλέπεται ότι κατά τον καθορισμό του πραγματικού φορολογικού συντελεστή ο όμιλος ΠΕ ή ο εγχώριος όμιλος μεγάλης κλίμακας λαμβάνει υπόψη όλες τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και τις αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις που αποτυπώνονται ή γνωστοποιούνται στους χρηματοοικονομικούς λογαριασμούς όλων των συνιστωσών οντοτήτων. (άρθρο 52)

20. Προβλέπεται εξαίρεση των ομίλων πολυεθνικών επιχειρήσεων και των εγχώριων ομίλων μεγάλης κλίμακας, από τους Κ.Σ.Ε. και τους Κ.Υ.Κ., κατά την αρχική φάση εφαρμογής των αναφερομένων στην Οδηγία. (άρθρο 54)

ΜΕΡΟΣ Γ΄

1. Εισάγεται η δυνατότητα χρήσης ψηφιοποιημένης ιδιόχειρης υπογραφής κατά τη διενέργεια τελωνειακών ελέγχων, τόσο από τον ελεγκτή, όσο και από τον ελεγχόμενο (σήμερα ισχύει κατ' αποκλειστικότητα η ιδιόχειρη υπογραφή). (άρθρο 55)

2. Επικαιροποιείται η διαδικασία: i) διαχείρισης κατασχεθέντων προϊόντων (μεταβάλλεται το όργανο έγκρισής τους) και ii) εκποίησης, επαναδιύλισης και καταστροφής των αναφερόμενων κατασχεθέντων προϊόντων, από τις αρμόδιες Τελωνειακές Αρχές. (άρθρα 56 & 57)

3. Πραγματοποιείται αποκλειστικά, από την οριζόμενη ημερομηνία και εφεξής, μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Ψηφιακής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, η αποστολή χρηματικού καταλόγου από την αρχή

που απέκτησε τον νόμιμο τίτλο, προς την Α.Α.Δ.Ε., καθώς και των Ατομικών Φύλλων Έκπτωσης (Α.Φ.ΕΚ.) ήδη βεβαιωθέντων εσόδων. **(άρθρο 58)**

4. Ρυθμίζονται θέματα βεβαίωσης του επιστρεπτέου ποσού ή του αχρεωστήτως καταβληθέντος ποσού της επιστρεπτέας προκαταβολής σε περιπτώσεις φυσικού προσώπου που απεβίωσε και νομικής οντότητας που λύθηκε. **(άρθρο 59)**

5.α. Ορίζεται η αρμόδια αρχή σχετικά με την εκπλήρωση των αρμοδιοτήτων και των καθηκόντων που απορρέουν από τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/956 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 10^{ης} Μαΐου 2023 για τη θέσπιση Μηχανισμού Συνοριακής Προσαρμογής Άνθρακα.

β. Παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση με την οποία δύνανται να ρυθμίζονται επιμέρους θέματα αναφορικά με την εφαρμογή του μηχανισμού συνοριακής προσαρμογής άνθρακα (διαδικασία ελέγχου και διαπίστωσης τυχόν παραβάσεων, επιβολή προστίμων και τρόπος βεβαίωσης και είσπραξης αυτών κ.λπ.). **(άρθρο 60)**

6. Επανακαθορίζονται οι κλάδοι ΠΕ κατηγορίας των οποίων οι υπάλληλοι έχουν δικαίωμα υποβολής αίτησης υποψηφιότητας, για την πλήρωση θέσης προϊσταμένων Γενικών Διευθύνσεων Οικονομικών Υπηρεσιών των Υπουργείων. **(άρθρο 61)**

7. Παρατείνεται κατά το οριζόμενο χρονικό διάστημα και για τις αναφερόμενες κατηγορίες φορολογουμένων (έχουν υποστεί σημαντικές ζημιές εξαιτίας ακραίων φυσικών φαινομένων) η αναστολή της είσπραξης ληξιπρόθεσμων χρεών τους προς το Δημόσιο. **(άρθρο 62)**

8. Διευκρινίζεται το νομικό καθεστώς της Εταιρείας Ακινήτων του Δημοσίου (ΕΤ.Α.Δ.). **(άρθρο 63)**

ΜΕΡΟΣ Δ΄

Καθορίζεται κατά περίπτωση η έναρξη ισχύος των προτεινόμενων διατάξεων. **(άρθρο 64)**

Β. Από τις προτεινόμενες διατάξεις, επέρχονται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα επί του κρατικού προϋπολογισμού:

1. Χρονική υστέρηση είσπραξης εσόδων του Δημοσίου, από την παράταση αναστολής του χρονικού διαστήματος είσπραξης των ληξιπρόθεσμων χρεών προς το Δημόσιο, για τις αναφερόμενες κατηγορίες φορολογουμένων (έχουν υποστεί σημαντικές ζημιές εξαιτίας ακραίων φυσικών φαινομένων). **(άρθρο 62)**

2. Ενδεχόμενη αύξηση των εσόδων από τη(ν):

- θέσπιση ελάχιστου φορολογικού συντελεστή για τις πολυεθνικές επιχειρήσεις και τους εγχώριους ομίλους μεγάλης κλίμακας με ετήσιο κύκλο εργασιών πάνω από 750 εκατ. ευρώ, ο οποίος μπορεί να οδηγήσει σε συμπληρωματικό φόρο έως 15% επί των κερδών. **(άρθρα 3 - 54)**

- επιβολή προστίμων σε περίπτωση παραβάσεων σχετικά με την εφαρμογή του μηχανισμού συνοριακής προσαρμογής άνθρακα. **(άρθρο 60)**

Αθήνα, 7 Μαρτίου 2024

Η Γενική Διευθύντρια

ΙΟΥΛΙΑ ARMAGOU
07/03/2024 18:26

Ιουλία Γ. Αρμάγου